

Виходить у Львові щодня (крім неділі і гр. кат. свят) о 5-й годині по полудні.

Редакція і Адміністрація: улица Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадані і за вложенем оплати поштової.

Рекламації незапечатані візьві від оплати поштової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Газети Львівської“.

Передплата у Львові в агенції дневників пасажа Гавсманна ч. 9 і в ц. к. Старостах на провінції:

на цілий рік К. 4-80
на пів року „ 2-40
на чверть року „ 1-20
місячно . . . — 40

Поодинокое число 2 с.
З поштовою пересилкою:

на цілий рік К. 10-80
на пів року „ 5-40
на чверть року „ 2-70
місячно . . . — 90

Поодинокое число 6 с.

Вісти політичні.

(З угорського союму. — З бюджетової комісії. — Справа Крети).

Коли сойм угорський остаточно уконституував ся а его президент гр. Адалберт Апоні, став тайним радником і з тої нагоди приймав із всіх сторін жаданя, явилась у него в тій же самій цілі і депутация журналістів. На промову єї провідника відповів гр. Апоні дуже симпатично, підносячи значінє журналістики для держави і народу. По его гадці свобода маніфестує ся в двоякий спосіб: репрезентацією люду в соймі і опінією публичною, яку висказує свободно независима праса. Президент зазначив дальше, що від трицяти літ, як бере участь в житю публичнім, мав нагоду пізнати і зрозуміти тую звязь парламенту з прасою та що найблагороднішою і найідеальнішою задачею, спільного парламентови і прасі, буде завжди — успособити, підготувати нарід до таких справ, поглядів і ідей, котрі хоть-би і в вишнім соймі не мають за собою більшости, але змагають здобути собі єї а оно було би трудним а може й неможливым без співучасті праси. В прасі відбивають ся всякі вражіня життя публичного, она репрезентує цілість політичних різниць, она є тим зеркалом, в котрім видніють ся почутя народу, словом — журналістика є виразом загальної волі публичної опінії.

Комісія бюджетова в присутности президента міністрів і міністра скарбу перевела вчера дальшу дискусію над бюджетом. П. Лупул жалів, що наради проволікають ся і що Букшину, край так потребуєчий помочи з огляду на его культурне і економічне положенє заєдбує ся при укладаню прелімінаря. П. Форніт закидає укритванє дійсного недобору в бюджеті і звертає ся против того остро, що загальне убожество надуживає ся до політичних цілей. Вольф заявляє, що Німці мусять рішучо виступити против заснованя чеського університету на Мораві і виступає горячо за монополем від горівки. П. Менгер заявляє ся також яко горячий прихильник монополю і годить ся з попереднім бесідником в тім, що знесенє язикових розпоряджень не робить кривди Чехам. Бесідник боронить Німців перед закидом немов би були ворогами заснованя наукових заведень для инших народностей. Німці виступають лише против того, що Чехи старають ся переносити свої наукові заведеня до німецьких міст. П. Курц, Чех, протестує против висказів Вольфа і Менгера і жалує ся на німецьку обструкцію. На тім перервано засіданє комісії. Слідуюче відбуде ся нинішнім вечером. Предсідатель комісії пос. Катрайн хотів вже вчера закінчити генеральну дебатю, але Чехи спротивили ся тому. Вікінці прийшло до умови, що генеральна дискусія скінчить ся на нинішнім засіданю.

В справі острова Крети доносять з Царгорода: Чотири держави опікунки Крети т. є. Англія, Італія, Франція і Росія займають ся

від якогось часу десятима точками, в котрих комісар Крети кн. Юрій зложив свої предложеня що-до заряду островом, коли на жаданє царя згодив ся задержати свій уряд на дальше. Часть тих жадань полагоджено в Римі на конференції італіянського кабінету амбасадрами трех инших держав. Другу часть полишено до порішеня амбасадрам згаданих держав в Константинополі. Між иншими має там бути полагоджена справа опіки над кретиєскими підданими і признанє кретиєської торговельної фляги. Також і инші держави т. є. Австрія і Німеччина згодили ся на жаданє кн. Юрія.

Новинки.

Львів дня 12-го падолиста 1901.

— На краківськім університеті вписало ся на зимовім півроці 1472 студентів (о 7 більше, як в зимовім півроці м. р.) На богословескім відділі: 61 звичайних слухачів а 2 надзв. — На правничім відділі: 588 звич., а 8 надзв. — На лікарескім відділі: 107 звич. слухачів, 11 звич. слухачок; 22 надзв. слухачів, 6 надзв. слухачок і 5 госпітанток. На І. рік записало ся 27 студентів, а в тім 6 звич. слухачок. — На філософичнім відділі: 413 звич. слухачів і 19 звич. слухачок; 30 надзв. слухачів і 27 надзв. слухачок; 1 госпітант і 72 госпітанток та 10 фармацевтів. На рільничий відділ записало ся 23 звичайних і 34 надзвичайних слухачів.

30)

СІЛЬСКИ ПАВУКИ.

(З польского — Клим. Юноши.)

ГЛАВА XIII,

в котрій бесіда о клопотах Васонж-ка і недоли Рокити; тут також бесіда о глибокоумних погледах Ушера Енгельмана.

(Дальше.)

— Заждіть — перебив Ушер. — Ідім дальше. Він робить різні штуки, скоки, бігає по світлі, а на то треба сили. Силу він має, але кожда сила має свій час, коли росте і коли маліє, — так як ліцитація. Сила вичерпав ся, а тоді той, що мав силу, мусить почути ся ослабленим, заки нова сила єму не прибуде. Бував часом, що в кирниці не стане води, за дві або три години вода прибуде, але тимчасом єї нема, і дармо чоловік запускає ведро — нічо не витягне. Гадаю, що не будете перечити моїм словам, що сила має таку донечку, що називав ся обезсилене.

— То правда.

— Отже виходячи з тої точки, признасте, що чорт, хоч все здоровий як бик, і ніколи не хорує, має все таки хвилі обезсилєня. Правда?

— Правда, ваші міркованя цілком добрі, признаю; лише скажіть мені, звідки ми, не

доктори, лише звичайні чорноболотекі жиди, прийшли до тої розмови про чортове здоровлє і що нам з того інтересу прийде?

— Поволи, Мойсю, поволи. З надмірної радости, ваш ум трохи притуців, так само, як добре виострений і загартований ніж притупивсь би, коли би его вложено в огонь.

— Нічого не розумію.

— А однако то таке просте. Коли ви сказали, що ваша жінка так страшно проклинає, так завзяла ся на того гою, то мені зараз прийшло на гадку чортове здоровлє, і я зараз зрозумів, що наш ворог чорт хвилево понав в обезсилєне. Ви собі то добре згайте, Мойсю, і коли трохи розумієте річ, не замикайте правого і лівого ока рівночасно; не зашкодить, як одно все буде отверте. Не раджу вам також спати надто твердо, ні відходити від дому надто далеко, бо чорт, хоч хвилево обезсилений, може легко свою силу відзискати. Мудрій голові, як ваша, Мойсю, не треба багато говорити, правда?

— Ай, Ушер, Ушер, ви мені отворили, не скажу одно око, але два! Правду каже по словинах, що не кожний спить, хто хропить. Ви бистрий чоловік, Ушер, і бачу, що знаєте ся на жєнщинах, коли не лїше, то рівно добре, як я на пробі горівки.

Довго ще трєвала розмова о тих річах, і вже пізно було, коли два приятелі, повернувши до місточка, розійшли ся.

— Добраніч вам, Ушер! — сказав Мойсо.

— Добраніч вам, Мойсо! А памятайте о тім паскуднику, що він лиш хвилево прислаб.

— Будьте епокіїні. Нехай-по він прийде до сили, то я зараз обуджу в собі льва — і покажу свою штуку.

ГЛАВА XIV,

в котрій розказує ся, чому пан Борецький велів випрягти коні і чого тітка Гертруда посилала Власія.

Весна чим раз милїйше усьміхала ся до землі і порушила ціле сільське населєнє. Мало хто дома сидів, всі сїїли на поля, до огордів, до праці. Навіть немичний старець виволік ся перед хату, на воздух, на світло, а не маючи сил разом з иншими їмити ся тяжкої роботи, перебирав бодай бараболі, або направляв дрібні апаряди, слухаючи голосу зваяя. На весну бо всео чоловіка кличе і манить.

Зелєніючі дерева, сонїшний промінь, вода в ріці, сьпїваюча птиця, перша цвїтка, всео, всео кличе до чоловіка: вєтань і їди!

І чоловік вєтає і їде до плуга, до борони, до сїби, працює на новий хлїб, бо векорі не стане єму вже старого. Рух робить ся на полях. З пасовищ доносять ся голоси сопілок, а часто і від загонів приносить вітер на своїй крилах звуки простої, невученої пісні.

То такий час, в котрім всео будить ся: від землі, що спочивала сповита зимовим сном, до мотиля, до пайдрїпїйшої комашки....

В Березівці також рух зробив ся, як всюди.

Пан Борецький по цілих днях був в полі, тітка Гертруда при огородах, при оборі,

— **Конкурс.** Відділ ради повітової в Косові розписав конкурс на посаду лікаря окружного в Устеріках. Округ сей обнімає 13 громад. Річна платня 1200 К і 800 К на поїздки службові. Речинець до 30 падолиста. Першенство мають кандидати, що викажуть ся довшою практикою при шпиталях на відділах для педуг шкірних і сифілітичних.

— **Відшкодоване за убиті безроги.** Ц. к. Намісництво Галичини визначило на IV четвертину с. р. слідуєче відшкодоване за 1 кгр. живої ваги мяса забитих безрог в наслідок зарази; I. Расові безроги (англійські): а) поросята до 4 місяців 1 К 33 сот.; б) поросята від 4 до 19 місяців 1 К 2 сот.; в) безроги више 10 місяців 87 сот. II. Безроги гірної породи (поправної): а) поросята від 4 місяців 1 К 4 сот.; б) поросята від 4 до 10 місяців 89 сот.; в) безроги више 10 місяців 77 сот. III. Безроги краввої породи: а) поросята до 4 місяців 81 сот.; б) поросята від 4 місяців до року 70 сот.; безроги више року 65 сотиків.

— **Хитрі ради еміграційних агентів.** На залізничім дворі в Бракові відбрано якомусь емігрантові з Галичини картку, писану по польски, отсега змісту: „Одна карта їди до Кракова, друга карта до Острави (треба купити), мовби то на роботу до копальні угля. А з Острави прямо до Праги, начеби-то до цегольні, а з Праги до Ляйпцига до роботи при тартаках, а з Ляйпцига до Роттердаму. Ту вже ніхто не запитав, де їде. Як поїде ся до Острави, то їде ся аж до Прерау, по польски Пширув. Там будете пересідати ся і ждати на поїзд, то може хто запитати, то скажете: їду до Праги до парових млинів на роботу, бо там маю брата. Найгірший Краків. Там добре відповідати сьміло, що їдете до Острави до копальні на роботу“.

— **Житє людске — а годинник.** Чоловік як годинник: доки в нїм ще всі колісцята і пружини нові, то треба его липи правильно накручувати, а він буде йти. Коли же постаріє ся, то вже й очищуване та мащенє не помагає; навіть вставлене нової пружини не може нічого помочи. В такім случаю хіба цілий годинник яко річ неужиточну зложити там, де екладає ся всяке старє драгте. — Мабуть подібні гадки насунулись львівському годинникареви Вайсови, коли ему в четвер дали знати, що годинник на львівськїм ратуши о 11-їй годинї вночі перестав йти. Вайс від 50 літ

обелугує ратушевий годинник, а его жите так тісно звязало ся з ходом того годинника, що коли ему дали знати, що годинник перестав йти, він то взяв за злий знак для себе і дістав атаку апоплектичного. Скоря поміч лікарєка уратувала ему жите і тепер не грозить вже ему ніяка небезпечність.

— **Сумні наслідки поединку.** На жалє єсть ще до нині багато таких людей, котрі гадають, що честь свою можна і треба боронити лиш після старосьвітєского, середновічного звичаю: в поединку. А преці поединок, то так само бійка як і кожда инша, з тою хіба різницею, що небезпечніша; але чи хтось провалить комусь голову буком, чи шаблею, то остаточно на одно вийде. Честь не в бійці, і ратувати честь бійкою годі, тим більше, що дуже часто може й так бути, що той, котрий мав би право ратувати свою честь поединком, ще й згине в нїм. Так ось стало ся сими днями й в Німеччині, а наслідки поединку стали тим сумніші, що той, котрий в нїм погіб, не винен був нічого сенько, і що лишив по собі в тяжкій горю свого батька і свою наречєну як-раз в передодень свого вінчаня.

Річ була така: Поручник 147 полку прускої піхоти, Курт Блясковіц, син сільського сьвященника, мав женити ся, і перед своїм виїздом з Інстербургґа, де стояв его полк, на весіле до Дайч-Айляв, устроїв пир для своїх товаришів, на котрім собі добре підпив. Коли опісля на улиці не міг вже держати ся на ногах, два офіцери від артилерії: Гільдебранд і Расмусен, що его стрітили, взяли его цопід руки і підвели трохи а відтак лишили самого. Опісля надумали ся; погадали собі, що нетверезого треба би завести аж до дому, і вернули та хотіли знов вести Блясковіца, але той вимахував руками і боронив ся та й не дав ся, не знаючи навіть що робить і від кого боронити ся. На другий день поїхав він до Дайч-Айляв і як-раз коли вже все було до весіля приготовлене і коли відбувались „розпліттини“ або т. зв. у Німців Polterabend, дістав він визване до поединку від згаданих обох офіцерів, котрі ще вночі дали знати своїм властям, що звизвають Блясковіца на поединок, а суд гоноровий зложений із старших офіцерів осудив, що поединок єсть конечний (!). Батько, наречєна і шури наречєної, капітан від піхоти старали ся намовити Блясковіца,

щоби він покинув войско, але він не хотів того зробити, гадаючи, що відмовленє поединку зробило би з него чоловіка без чести. Отже ставив ся: куля пробіла ему черево, розірвала нирки і застрягла в крижах. Молодий чоловік без всякої причини і рації ляг трупом і его поховали як-раз в день его 25-их уродин. Замість жити і веселити ся разом з друзими, пішов гризти сиру землю лишаячи жалє і сум по собі а то все з простої дурпоти, яка ще доси не може уступити ся з многих забитих голов, котрим здає ся, що лиш поединок може честь уратувати.

— **Церковні напиви і мелодії церковні,** які через довгі літа збирав і уложив п. Ігнатий Полотнюк в гарну цілість, друкують ся тепер в Перемишлі в друкарні Джулинського. Доси вже виготовлено 5 аркушів, а буде ще около 15 арк. Здавало ся, що ціла робота буде на жовтень с. р. готова, але показали ся трудності, через котрі мусїв друк протягнути ся. За те робота прекрасна, а уклад так стараний, що через ту книжку незвичайно скоро і красно розвине ся церковний сьпів, чого лиш може Русь собі бажати. Адреса для маючих охоту купити книжку: Ігн. Полотнюк, Станіславів, ул. Собієского ч. 50.

Штуца, наука і література.

— **Календарик** на звичайний рік 1902, ціна 25 сот. Львів 1902. Накладом філії „Руского товариства педагогічного в Коломиї“. Справний формат книженевий, рокишний напір і низька ціна, поручають дуже сей календарик, тим більше, що дохід з него має вилити на копїт будови дївочого інститута і жіночої, рускої гімназії в Коломиї.

— **Дзвінок ч. 21** з дня 5-го падолиста 1901 р. Зміст: Дивні пригоди комаха Санґвіна, ним самим розказані. — Подорож в край Дармоїдів. — Виїзд на лови (ілюстрація). — Нагороджена милостиня.

при найрізніших занятях, які та так нетерпеливо дождана всімї пора року з собою приносить.

Панни обіймали як кожного року зільник в посіданє. Той виключно до них належав і они панували в нїм необмежено.

Тітка давала їм кілька дівчат до помочи і починало ся копанє, садженє, сїяне та безнастанні наради над справою, як би той їх виключний опіці відданий закуток прикрасити.

Звичайно кожного року о такій порі панни робували з ріжних сховків насінє, цибульки ріжних ростів, дуже незвичайних, що визначали ся якимсь прикметами, а було при тім чимало сьміху, та спорів, де то посадити, а де тамто, що засїяти на тій, а що на тамтій грядці.

І в сїм році дівчата працювали в огороді; Ядвигя з великим завятем, Софійка байдужно.

Було їй все одно, де має бути резеда, де балзаміни, або гвоздики, а на питаня сестри відповідала півголосом:

— Як хочеш, як гадаєш, як тобі сподобає ся.

То гнівало Ядвигю.

— Справді, Софійко — сказала — я тебе не розумію. Чого ти так все сумуєш і зітхаєш?

— Немов не знаєш....

— Іменно длятого що знаю, дивую ся. Тітка стоїть за тобою....

— І що з того коли отець против мене.

— То що? Отець не змий, як зачнеш его горячо і сердечно просити, не буде тебе приневолувати. Коби я була на твоїм місци, то умілаби собі радити. Ти лиш зітхаєш і плачєш по кутах.

— Бо я дуже, дуже нещаслива.

— А я тобі кажу, що все їде до ліпшого.

— Я того не бачу.

— Бо маєш все заклопотані очі. Але я виджу за тебе. Тут щось діє ся!

— То що і все.

— А я тобі кажу, що не то що все; але щось нового, щось такого, що тобі вийде на добре.

— Але що властиво?

— Не знаю всього добре, але ріжні позначки вказують на то.

— Дивна річ, що ти все бачиш то, чого инші не бачать.

— Помиляєш ся, Софійко, то, о чім я гадаю, бачило яких сто людей, що кажу сто... більше!

— В цілім фільварку тільки нема!

— Бо то й не було на фільварку, лише коло церкви. Вчєра, не знаю длячого ти не хотіла з нами їхати і вимавляла ся болем голови, хоч тебе цілком не боліла.

— Я воліла помолити ся дома, як виставляти себе на стрічу з паном Рожаньським.

— Не був.

— Але міг бути. Єсть майже кождої неділі.

— Ет, нехай его! Тепер слухай. Вчєра не могла я тобі оповісти, бо хтось був, а вечер хотілось мені спати, отже нині оповім тобі. По богослужєню отець розмавляв з сьвященником. Прилучило ся ще кількох сусідів посесорів, кількох панів з заряду дїбр. Один оповідав видко щось дуже цікавого, бо всі слухали уважно, а пайбільше тато. Ох, зморщив брови і торгнув вуси, як то звичайно робить, коли розгніває ся. О чім говорили, не знаю добре; але заєдно чути було: Затраченєць, Рожаньський, жиди.... Як мені здаєть ся, нічого доброго о тім Затраченци не говорено. Тітка розмавляла через той час з панєю Завадекою, а я з твоїм паном Станіславом.

— З моїм?

— Ах, не перебивай, коли кажу з твоїм, то з твоїм, то значить, що я тобі его не відбираю. Коли пани розійшли ся, отець набли-

зив ся до нас, привітав дуже вічливо паню Завадеку, а паню Станіславови подав руку.

— І?...

— Ну і нічого. Ми поїхали до дому. Отець з тіткою сїли в бричці па сидженю, я, як звичайно, просто них, на передї. Цілу доорогу і отець і тітка не вимовили нї одного слова; отець заєдно морщив брови і прикусывав вуси. Видиш, які позначки.

— Справді, Ядвигю, я в тім нічого не бачу.

— О! ще тобі мало? Отже слухай дальше. По обідї ти вийшла, я помагала Каси сирятати і чула як найліпше, що отець сказав до тітки: „Пані сестро, не добре діє ся. Наклали мені повні уши“. Ті слова, кажу, чула я і повтаряю.

— Що ж тітка?

— Здвигнула плечима і сказала: „Може то сьветлі, хоч в кождїй сплетни єсть все якась часть правди“. Лише тільки — більше нічо вже не розмавляли. Але по обідї була довга парада. Отець дуже гнівав ся; розкладав руками, торгав вуси. Тіткаж була в дуже добрім настрою, заєдно сьміяла ся, вскінци отець тріснув сильно дверми і вийшов. О чім розмавляли, не знаю, бо з третої компати не могла я крізь отверті двері чути, але всі рухи бачила я дуже добре і кажу тобі, Софійко, буде якась зміна.

— Ах, моя любя, коби то можна який способом дізнати ся від тітки...

— Гадаєш, що я не пробовала?

— І щож?

— Ні на що. Тітка сказала мені просто, що то до мене не належить і що я не повинна мішати ся в несвої річи. Мій Боже, немов би твоя доля, твое щастє були для мене несвої річи! Почула я також при тій нагодї, що я дїтвак, молокососе і що найвідповіднішим занятєм для мене єсть голка і нитка. Чи я ще

За редакцію відповідає: Адам Креховецкий

Торговля вина **ЛЮДВИКА ШТАДМІЛЕРА** у Львові **при ул. Краківській ч. 9** продає вино шампанське Йосифа Терлей і Спілки в Будапешті „TALISMAN SEC“ по дуже приступних цінах.

„НЕКТАР“

Головний склад у Відни, VI., Webgasse 28.

Товариство для торгівлі і складів чаю Братів К. і Ц. Попов у Москві.

Ц. і к. надворні доставці Австро-Угорщини.

Доставці Двора царсько-російського.

Надворні доставці кор. Вел. королів: Греції, Швеції і Норвегії, Бельгії і Румунії.

Золотий медаль в р. 1892.

Grand prix в р. 1900,

найвища відзнака на загальних виставах в Парижі,

Grand prix

найвища відзнака на виставі в Антверпії 1894 р.

Золотий медаль

найвища відзнака на виставі в Штокгольмі 1897 р.

Ціни.

Ціни в коронах за одну коробку російської ваги (1 фунт. рос. = 410 грам.)

Вага лачки в фунт. рос.	Nr. 0	1	2	3	3/4	4	5	6	7	8	Чай з Цейлону
1/1	15.20	11.—	10.—	9.—	8.20	7.60	6.70	5.80	5.20	4.30	6.70
1/2	7.60	5.50	5.—	4.50	4.10	3.80	3.35	2.90	2.60	2.15	3.35
1/4	3.80	2.75	2.55	2.25	2.05	1.90	1.70	1.45	1.30	1.10	1.70
1/8	—	—	—	—	1.05	— .95	— .85	— .75	— .65	— .55	— .85

При закупні за 20 корон, транспорт і опаківане безплатно.

Інсерати

(„оповіщення приватні“) до „Газети Літвіської“, „Народної Газети“, і всіх інших часописів приймає виключно ново отворена „Агенція друків і оголошень“ в пасажу Гавсмана ч. 9. Агенція си приймає також прекумерату на всі листівки, картки і афішечки.

Хто любить свою

подругу і хоче наперед поступати, найперечитає собі дра Бока книжку п. з. „KLEINE FAMILIE“. За присланем 40 с. в марках лист. G. KLÖTSCH Verlag Leipzig.

Дуже красний образ комнатний

представляющий

„ПРИЧАСТЕ“

мальований артистом Єзерским в природних красках.

Величина образа 55×65 цтм.

Ціна образа **6 корон** разом з поштовою пересилкою.

Набути можна у

Антоні Хойнацького, Львів

ул. Руска ч. 3.

MAYER'S-CONVERSATIONS LEXIKON

П'яте цілком перероблене і побільшене видане, повне.

В 17-ох дуже хорошо оправлених томах з шкіряними хребтами і рогами, обіймає: **100.000** статей, **17.500** сторін тексту, **10.000** ілюстрацій, карт і плянів, **1000** таблиць і додатків, **158** ілюстрацій хромолітогр., **290** карт.

Крім того два томи доповняючі і один том спису (Registerband).

Разом 20 томів по зр. 6.

Поява нового видання того твору, одинокого в загальній літературі, єсть літературним явищем не малої ваги. Розійшлося його в 4-ох виданнях більше як півтора мільярда примірників і придбало собі заслужену славу, як найвеличавіший сучасний твір, як словар людського знання.

Той лексикон можна дістати в комплекті, всі томи нараз на сплату **по 3 зр. місячно.**

Замовлення приймає **А. ЛЯНДОВСКИЙ**, Львів, Пасаж Гавсмана.

СТЕЛІЯ

найновіший інструмент сальоновий швейцарський, самограй, ноти металеві без гачиків в різних величинах. Продає **Соболевский** годинникар у Львові, площа Марійська (готель французкий).